Lietas Nr. C30429615
Lietvedības Nr. C-2020-16/2

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
2016.gada 31.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese K.Maike
ar sekretāri Ž.Brokāni
2016.gada 17.oktobrī
Rīgā, Abrenes ielā 3, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" prasībā pret /pers. A/ par zaudējumu piedziņu, un

k o n s t a t ē j a :

2015.gada 18.maijā biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" (turpmāk tekstā prasītājs) iesniedza tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk tekstā atbildētāja) par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 19.jūnijā plkst.08:55 notika ceļu satiksmes negadījums – sadursme (turpmāk arī CSNg), kurā tika iesaistīts atbildētājai piederošais transportlīdzeklis BMW 318 ar valsts reģ.Nr./TL numurs/, kuru vadīja /pers. C/. Par šo CSNg faktu tika izsniegta Ceļu policijas izziņa par ceļu satiksmes negadījumu. Par vainīgo Ceļu satiksmes noteikumu neievērošanā un CSNg izraisīšanā tika atzīts vadītājs, kurš vadīja transportlīdzekli BMW 318 ar valsts reģ.Nr./TL numurs/.

CSNg rezultātā tika nodarīti zaudējumi AS „A.C.B." piederošajam transportlīdzeklim MERCEDES BENZ 1820 ar valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/ un, pamatojoties uz transportlīdzekļa apskates protokolu, eksperta /pers. D/ zaudējumu aprēķinu, AS "Inspecta Latvia" testēšanas pārskatu, AAS "IF LATVIA" 2008.gada 19.septembrī veica apdrošināšanas atlīdzības izmaksu LVL 14234,78 apmērā, kas ir apstiprināts ar maksājuma uzdevumu Nr.8608.

Pamatojoties uz prasītāja datiem, uz CSNg datumu transportlīdzekļa BMW 318 ar valsts reģ.Nr./TL numurs/ īpašnieks nebija apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību. Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (OCTA likums) 51.panta pirmās daļas 1. punktu, transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Pamatojoties uz AAS "IF LATVIA" 26.02.2009.g. regresa pieprasījumu un rēķinu Nr.5200049/3, izskatot atlīdzību lietas Nr.T-408/2009 materiālus par transportlīdzekļa bojājumiem CSNg rezultātā, prasītājs 2009.gada 31.martā pieņēmis lēmumus Nr.0517/T-408/2009 un Nr.0517/T-408/2009ADM atlīdzināt AAS "IF LATVIA" izmaksāto atlīdzības summu LVL 12253,95 (EUR 17435,80) kopsummā, t.sk. par transportlīdzekļa bojājumiem LVL 12063,38 un atlīdzību lietas administrēšanas izdevumi LVL 190,57 apmērā (ADM maksas aprēķins atlīdzību lietā Nr.T-408/2009 pielikumā).

Prasītājs 20.05.2009. un 28.07.2010. nosūtīja atbildētājam pretenzijas par zaudējumu EUR 17435,80 atlīdzināšanu un lūgumu veikt samaksu līdz 27.08.2010.g.

Tā kā atbildētājs nesedza prasītājam zaudējumus labprātīgi, prasītājs atbilstoši 2008.gada 3.novembra sadarbības līguma Nr.00910-10-08 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai ir pilnvarojis SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja iepriekšminētos zaudējumus, līdz ar ko prasītājam ir radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas LVL 60,50 (EUR 86,08) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana), kas ir apstiprināts ar pakalpojuma cenrādi pie sadarbības līguma, SIA "Julianus Inkasso Latvija" faktūrrēķinu un prasītāja maksājuma uzdevumu.

SIA „Julianus Inkasso Latvija" 26.06.2012.g. nosūtīja atbildētāja adresē pretenzijas par parādsaistību atmaksu ar lūgumu veikt samaksu līdz 03.07.2012.g, t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā pret atbildētāju tiks celta prasība par zaudējumu summas, likumisko procentu un ar zaudējumu piedziņu saistīto izdevumu un tiesas izdevumu piedziņu LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Apmaksa noteiktajā termiņā netika veikta pilnā apmērā.

Tā kā apmaksa netika veikta pretenzijā noteiktajā termiņā, prasītājs par laika periodu kopš 03.07.2012.g. līdz 08.05.2015.g. aprēķināja atbildētājam likumiskos procentus, kas atbilstoši LR Civillikuma 1765. pantam ir 6 procenti gadā un sastāda EUR 500.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1759., 1779., 1784.pantu nosacījumiem, prasītājs uzskata, ka atbildētāja pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu un likumiskos procentus par apmaksas kavējumu, bet arī papildus zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā.

Prasība pamatota ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma

41.panta otrās daļas 1.punktu, Civillikuma 3,, 1759., 1765., 1775., 1779., 1784.pantu.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja zaudējumu pamatsummu EUR 17435,80 un papildus zaudējumiem fiksētās maksas EUR 86,08 apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, likumiskos procentus EUR 500 apmērā, tiesas izdevumus un noteikt tiesības prasītājam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no galvenā parāda.

2015.gada 27.jūnijā tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību neatzīst, jo prasītājs ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību par transportlīdzekļa remontu, transportlīdzeklim, kuram ir nodarīti zaudējumi, savukārt prasītājs nav devis iespēju atbildētājai veikt neatkarīgu ekspertīzi par cietušā transportlīdzekļa zaudējumiem. Atbildētāja bija lūgusi prasītājam pamatojumu izcenojumam, uz ko saņēma pavadzīmi par detaļu un remonta izcenojumu, kas viņai ir licies nesamērīgi liels. Lūdz prasību noraidīt.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem argumentiem un apsvērumiem.

Atbildētāja tiesas sēdē prasību neatzina. Norādīja, ka transportlīdzekli bija paņēmis viņas vīrs, kurš notikuma dienā vadīja šo transportlīdzekli un ceļu satiksmes negadījumā gāja bojā. To, ka vīrs bija paņēmis transportlīdzekli, uzzināja tikai pēc notikušā, jo transportlīdzeklim nebija veikta apdrošināšana un tas netika lietots. Nedomāja, ka viņai vajadzēja rakstīt policijā iesniegumu, ka transportlīdzeklis ir nozagts. Norādīja, ka viņai nav tiks daudz naudas, lai nosegtu šos zaudējumus.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies prasītāja pārstāvja un atbildētājas paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji, turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Kā izriet no lietas materiāliem, 2008.gada 19.jūnijā noticis ceļu satiksmes negadījums, par vainīgu ceļu satiksmes negadījumā tika atzīts vadītājs, kurš vadīja transportlīdzekli BMW 318 ar valsts reģ.Nr./TL numurs/ – /pers. C/, kurs ceļa satiksmes negadījumā gāja bojā. Minēto faktu apliecina Ceļu policijas izziņa un l2008.gada 4.jūlija lēmums par kriminālprocesa Nr.11310048908 izbeigšanu, par to lietā nepastāv strīds.

Kā izriet no minētās izziņas, transportlīdzekļa apskates protokola Nr.4582608, ceļu satiksmes negadījuma rezultātā nodarīti zaudējumi AS "A.C.B." piederošajam transportlīdzeklim Mercedes Benz 1820, reģistrācijas numurs /TL numurs/.

No zaudējumu aprēķina Nr.4582608, un maksājuma uzdevuma Nr.8606, izriet, ka apdrošinātājs AAS "IF LATVIA" ir veicis samaksu par veiktajiem remontdarbiem LVL14234,78 apmērā.

Savukārt, pamatojoties uz 2009.gada 26.februāra AAS „If Latvia" pieprasījumu par zaudējumu atlīdzināšanu, prasītājs 2009.gada 31.martā izmaksāja AAS „If Latvia" zaudējumu atlīdzību EUR 17164,64 (LVL 12063,38), ko apliecina prasītāja lēmums par izmaksu Nr.0517/T-408/2009, kā arī lietas materiālos esošais maksājumu uzdevums Nr.781.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu prasītājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

No prasības pieteikuma izriet, ka uz ceļu satiksmes negadījuma datumu transportlīdzekļa BMW 318 ar valsts reģ.Nr./TL numurs/ īpašnieks nebija apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību. Par minēto faktu lietā nepastāv strīds. Savukārt, par šī transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs /pers. C/ ceļu satiksmes negadījumā gājis bojā.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt tos zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas zaudējumu pamatsummu EUR 17435,80 un papildus zaudējumiem fiksētās maksas EUR 86,08 apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, kā arī likumiskos procentus EUR 500 apmērā.

Kā izriet kopumā no lietas materiāliem un pievienotajiem pierādījumiem, prasītāja kopējais prasījums par zaudējumu (pamatsummas) piedziņu ir EUR 17164,64 (LVL 12063,38) apmērā, ņemot vērā, ka šādu summu prasītājs pārskaitījis apdrošinātājam par nodarītajiem zaudējumiem.

Līdz ar to atzīstams, kā prasītājs pierādījis savas prasījuma tiesības daļā par zaudējuma pamatsummas piedziņu no atbildētāja EUR 17164,64 (LVL 12063,38) apmērā un no atbildētāja prasītāja labā piedzenami zaudējumi, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, EUR 17164,64 (LVL 12063,38) apmērā, savukārt, prasība daļā par zaudējumu pamatsummas piedziņu EUR 271,16 apmērā (EUR 17435,80-EUR 17164,64) un EUR 86,08 apmērā ir noraidāma, ņemot vērā, ka prasītājs nav pierādījis savu prasījuma tiesību par zaudējumu piedziņu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta nosacījumiem.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt AAS "If Latvia" izmaksāto atlīdzību EUR 271,16 apmērā par atlīdzību lietas administrēšanu un SIA "Julianus Inkasso Latvija" izmaksāto atlīdzību EUR 86,08 apmērā par zaudējumu lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā.

Prasītājs minētos izdevumus atmaksājis atbilstoši 2005.gada 28.februāra līgumam Nr. TAB-SAD-1 "Par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā" un 2008.gada 3.novembrī starp prasītāju un SIA "Julianus Inkasso Latvija" noslēgto sadarbības līgumam Nr.00910-10-08.

Tiesa atzīst, ka nav pamata prasības apmierināšanai daļā par zaudējumu EUR 271,16 un EUR 86,08 apmērā piedziņu no atbildētāja, kuri prasītājam radušies saistībā ar veikto apdrošināšanas atlīdzību lietas administrēšanu.

Zaudējumi, kuri saistīti ar ceļu satiksmes negadījumu uzskaitīti Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 19. pantā, sadalot tos divās grupās: materiālie zaudējumi un nemateriālie zaudējumi. Savukārt materiālie zaudējumi, atbilstoši minētā likuma 19. un 25. pantam, sadalīti kā personai nodarītie zaudējumi un mantai nodarītie zaudējumi. Pantā minētais uzskaitījums nav paplašināms un tajā nav minēti zaudējumi, kurus veido ar lietas administrēšanu saistīti izdevumi.

Tiesa uzskata, ka atlīdzība par lietu administrēšanu nav saistāma ar satiksmes negadījumu un nav izmaksāta satiksmes negadījumā cietušajai personai, kas būtu par pamatu regresa prasībai, kā arī minētā naudas summa nav atzīstama par zaudējumiem, kas radušies atbildētāja darbības vai bezdarbības rezultātā Civillikuma 1779. panta izpratnē.

Līgumi, kas noslēgti starp prasītāju un AAS "If Latvia" par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā neattiecas uz trešo personu - atbildētāju lietā, un tas nevar kalpot par pamatu papildus zaudējumu - atlīdzības par lietas administrēšanu piedziņai no atbildētāja. Tāpat arī līgumi, kas noslēgti starp prasītāju un SIA "Julianus Inkasso Latvija" par savstarpējo sadarbību neattiecas uz atbildētāju lietā, un tas nevar kalpot par pamatu atlīdzības par lietas administrēšanu piedziņai no atbildētāja.

Turklāt, arī Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2016. gada 29.marta lēmumā lietā Nr. C30630815, ar kuru atteikts ierosināt apelācijas tiesvedību, norādījusi, ka sadarbības līgums ir saistoši tikai un vienīgi tā dalībniekiem, līdz ar to tā darbības sekas nav vērtējamas kā tiesību aizskāruma obligātas sekas Civillikuma 1779.panta un 1784.panta izpratnē. Tādējādi secināms, ka lietā nav konstatējami zaudējumu (zaudējumu atgūšanas izdevumu) esamības priekšnoteikumi.

Tāpat nav pamata uzskatīt, ka administrēšanas izdevumi tiesvedības procesā vispārējā kārtībā attiecināmi uz izdevumiem, kas radušies, atgūstot Garantijas fonda izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību regresa kārtībā Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta trešās daļas 1.punkta izpratnē.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītāja prasījums par zaudējumu EUR 271,16 un EUR 86,08 piedziņu par apdrošināšanas atlīdzību lietas administrēšanu no atbildētāja ir noraidāms.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu vai kavējumu; 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu tiesisku darījumu, vai uz likumu; 1759.pantu procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu; 1765.panta pirmo daļu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā; ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Tā kā atbildētājs kā parādnieks pielaidis maksājumu samaksas nokavējumu, prasītājs ir aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus, t.i. 6 % gadā no pamatparāda summas, par laika periodu no 2012.gada 3.jūlija līdz 2015.gada 8.maijam EUR 2975,37 apmērā, bet samazināji to līdz EUR 500 apmērā, ko lūdz piedzīt no atbildētājas.

Ievērojot, minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītāja labā piedzenami likumiskie procenti laika periodu no 2012.gada 3.jūlija līdz 2015.gada 8.maijam, kas sastāda EUR 500 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu faktu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Tiesai netika iesniegti pierādījumi, ka atbildētājs ir pilnībā izpildījis savas saistības pret prasītāju, veicot zaudējumu apmaksu, kā arī tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto atbildētāja zaudējumu summu un aprēķinu, pret ko atbildētājs nav iebildis. Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītāja labā piedzenami zaudējumi EUR 17164,64 apmērā un likumiskie procenti EUR 500 apmērā.

Kā arī tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1756., 1765., 1763.pantu ir atzīstamas prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas EUR 17164,64 apmērā par laiku līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētāja prasītāja labā piedzenami izdevumi par valsts nodevas samaksu EUR 856,92 apmērā. Kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu un trešo daļu tiesas izdevumi ir arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5. punktu ir ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 apmērā. Līdz ar to kopumā no atbildētāja prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi EUR 861,62 apmērā.

Kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 204.[1] panta, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt daļēji biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" prasību pret /pers. A/ par zaudējumu un likumisko procentu piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas nr. 40008084453, zaudējumus EUR 17164,64 apmērā, likumiskos procentus EUR 500 apmērā, tiesas izdevumus EUR 861,62 apmērā, kopā piedzenot EUR 18526,26 (astoņpadsmit tūkstoši pieci simti divdesmit seši *euro* un divdesmit seši *centi*) apmērā, veicot samaksu prasītāja norēķinu kontā /konta numurs/AS „Swedbank".

Noraidīt prasību daļā par zaudējumu EUR 271,16 apmērā piedziņu un ar lietas administrēšanu saistīto izdevumu EUR 86,08 apmērā piedziņu.

Atzīt biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģ.nr.40008084453, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 % (sešus procentus) gadā no pamatparāda summas EUR 17164,64 par laiku līdz sprieduma izpildei.

Noteikt atbildētājam sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienu laikā, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena noteikta 2016.gada 14.novembris.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 25.novembrī.

Tiesnese K.Maike